Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Victoria Bogomolova
Dosarul nr. 2r-1398/25
(2-25063443-02-25r-15072025)

D E C I Z I E

19 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Serghei Dimitriu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul Serviciului Vamal, Radu Radu,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025, prin care s-a respins contestația înaintată de creditorul Serviciul Vamal către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025,

în cauza civilă la contestația înaintată de creditorul Serviciul Vamal către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 5 mai 2025, creditorul Serviciul Vamal, prin intermediul reprezentantului Nicolae Curicheru, a sesizat instanța de judecată cu contestație către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025.

În motivarea contestației s-a indicat, Serviciul Vamal a înaintat spre executare procesul-verbal și decizia agentului constatator cu privire la contravenție nr. 245/19 din 10.07.2019, privind încasarea amenzii în mărime de 4 200 lei și contravalorii mijlocului de transport în mărime de 33 238 lei, de la cet. Macari Ion Gheorghe.

Reieșind din încheierea contestată, executorul judecătoresc, a încetat procedura de executare în legătură cu decesul lui Ion Macari.

Consideră încheierea din 24 aprilie 2024, ilegală, neîntemeiată și care urmează a fi anulată din invocând următoarele:

Conform art. 1284 din Codul Vamal nr. 1149/2000, în cazul în care decizia agentului constatator nu este contestată în termen, în conformitate, cu prevederile legale, organele vamale recurg la executarea deciziei privind aplicarea de sancțiune pentru contravenție vamală după expirarea termenului de atac sau la data emiterii de către instanța de judecată a hotărârii definitive.

Reține prevederile art. 1 alin. (1) Cod de Executare în conformitate cu care, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. Iar art. 2 din Codul de Executare, prevede că, executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Totodată reține că, în acord cu art. 10 alin. (2) al aceluiași cod, executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută codul de executare, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.

În aceeași ordine de idei menționează că, potrivit art. 11 lit. c) al Codului de Executare, sunt documente executorii și se execută de către executorii judecătorești, deciziile contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite lor prin lege.

Iar, potrivit art. 281 alin.(3) Cod Vamal nr. 1149/2000, executarea deciziei organului vamal privind confiscarea contravalorii mărfurilor, se efectuează cu concursul executorului judecătoresc, și anume: „...dacă persoana fizică nu lucrează sau dacă reținerea amenzii sau costului mărfurilor și al mijloacelor de transport din veniturile bănești sau din mijloacele bănești ale persoanei fizice sau ale persoanei cu funcție de răspundere nu este posibilă din alte motive, perceperea amenzii sau costului mărfurilor și al mijloacelor de transport se efectuează în temeiul unei decizii a organului vamal de către executorul judiciar prin urmărirea patrimoniului persoanei fizice sau al persoanei cu funcție de răspundere sau a cotei ei în proprietatea comună ”.

Cât privește argumentele indicate în încheierea contestată referitor la decesul lui Macari Ion Gheorghe, atrage atenția că potrivit art. 1 pct. 35) din Cod Vamal nr. 1149/2000: obligație vamală, este - obligația de plată a drepturilor de import și de export (inclusiv a amenzilor, contravalorii corpurilor delicte și penalităților) apărute conform legislației, precum și a celor constatate ulterior operațiunilor vamale.

Totodată, potrivit art. 128 alin. (6) Cod Vamal nr. 1149/2000: „(6) în cazurile enumerate la alin. (5), stingerea obligației prin scădere se face în mărimea întregii obligații vamale - dacă persoana nu a lăsat, nu dispune de bunuri-sau în mărimea părții nestinse din obligația vamală dacă averea lăsată de ea (averea existentă) este insuficientă ”.

La fel, subliniază că legiuitorul și în art. 103 alin. (1) Cod de Executare a prevăzut expres: „(1) în cazul decesului debitorului, urmărirea bunurilor lui va continua la ultimul său domiciliu, după admiterea succesiunii de drepturi”.

Prin urmare, concluzionează că, de către executorul judecătoresc urmează a fi încasată suma restantă a contravalorii mijlocului de transport din averea lăsată. Or, prin refuzul de executare, executorul judecătoresc lipsește bugetul de stat de o parte din venituri. In aceiași ordine de idei, menționează că prevederile art. 293 Cod de Executare, prevăd obligativitatea executorului judecătoresc de a încasa contravaloarea bunurilor confiscate conform legislației în vigoare.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. 60, art. 61, art. 66 Cod de Executare, Serviciul Vamal, solicită anularea încheierii nr. 067s-161/23 din 24.04.2025 și obligarea executorului judecătoresc de a intenta procedura de executare silită a deciziei contravenționale în cauză, cu încasarea contravalorii mijlocului de transport.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025, s-a respins contestația înaintată de creditorul Serviciul Vamal către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 1 iulie 2025 reprezentantul Serviciului Vamal, Radu Radu, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și anularea încheierii executorului judecătoresc.

Argumentele părților:

În argumentarea poziției sale recurentul a indicat, că executorul judecătoresc participă nemijlocit, în cazurile prevăzute de legislație, la procedura de executare a deciziei organului vamal privind încasarea contravalorii mărfurilor.

În partea ce ține de argumentele indicate în încheierea contestată referitor la decesul lui Macari lon Gheorghe, a menționat, că potrivit art.1 pct.35) din Cod Vamal nr.1149/2000: „„35) obligație vamală – obligația de plată a drepturilor de import şi de export (inclusiv a amenzilor, contravalorii corpurilor delicte și penalităţilor) apărute conform legislației, precum şi a celor constatate ulterior operațiunilor vamale".

Totodată, contrar argumentelor instanței de fond, a opiniat, că potrivit art.128 alin.(6) Cod Vamal nr.1149/2000: , (6) În cazurile enumerate la alin.(5), stingerea obligației prin scădere se face în mărimea întregii obligații vamale- dacă persoana nu a lăsat (nu dispune de) bunuri - sau în mărimea părții nestinse din obligația vamală - dacă averea lăsată de ea (averea existentă) este insuficientă".

Totodată, legiuitorul şi în art.103 alin.(1) Cod de Executare a prevăzut expres: (1) În cazul decesului debitorului, urmărirea bunurilor lui va continua la ultimul său domiciliu, după admiterea succesiunii de drepturi.

Astfel consideră, că de către executorul judecătoresc urmează a fi încasată suma restată a contravalorii mijlocului de transport din averea lăsată. Or, prin refuzul de executare, executorul judecătoresc lipseşte bugetul de stat de o parte din venituri.

În aceiaşi ordine de idei a menționat, că prevederile art.293 Cod de Executare, care preved obligativitatea executorului judecătoresc de a încasa contravaloarea bunurilor confiscate conform legislației în vigoare.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei Colegiul judiciar a constatat, că încheierea contestată a fost pronunțată la 19 iunie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 1 iulie 2025, cu respectarea termenului instituit de lege.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și și trimiterea cauzei la rejudecare, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Potrivit materialelor cauzei Colegiul a stabilit, că prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 245/19 din 10 iulie 2019, agentul constatator Andrei Gainã, inspector Superior al Serviciulu Echipe Mobile Centru, Serviciului Vamal al Republicii Moldova, a constatat că Ion Macari Gheorghe, născut la 03.05.1956, la 11 iulie 2018 în r-nul Ialoveni, localitatea Sociteni, șos. Hîncești 6/2, pe teritoriul SRL „Viitor Service" a comis o faptă contravențională prevăzută de art.287 alin.(8) Cod contravențional (f.d.16).

Prin Decizia Serviciului Vamal asupra cazului de contravenție vamală, nr. 245/19 din 10 iulie 2019, Macari Ion Gheorghe, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.(8) Cod contravențional, aplicându-i o pedeapsă pecuniară sub formă de amendă în mărime de 84 u. c. ceia ce constituie 4 200 lei cu încasarea contravalorii mijlocului de transport marca Mercedes model CLK 200 cu n/î W804DBE (GB) în cuantum de 33 238 lei, dat fiind că, mijlocul de transport a fost transmis la piese uzate, la momentul emiterii deciziei de sancționare, fiind dezasamblat (f.d.14).

La 11 ianuarie 2022 prin scrisoarea 28/12-420, Serviciul Vamal, a expediat în adresa lui Macari Ion, mun. Chișinău str. Liviu Deleanu 5, bl. 4A, ap. 20, copii autentificate a decizii asupra cazului contravențional nr. 245/19 din 10.07.2019 (f.d.20). Prin scrisoarea nr. 28/11-7281 din 28.03.2023, Serviciul Vamal, în condițiile art. 11 lit. c) Cod de executare, în vederea punerii în executare a Deciziei agentului constatator nr. 245/19 din 10 iulie 2019, emisă în privința lui Macari Ion, a remis în adresa executorului judecătoresc Sărătura Nele documentul executoriu (f.d.18).

Prin încheierea executorului judecătoresc Nelea Sărătură nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025, a fost încetată procedura de executare nr. 067s-161/23 privind executarea

documentului executoriu, procesul-verbal nr. 245/19 din 10.06.2019, emise de Serviciul Vamal cu privire la încasarea de la Macari Ion a amenzii în mărime de 4 200 lei și contravalorii mijlocului de transport în mărime de 33 238 lei, cu restituirea către organul emitent a documentului executoriu (f.d.13).

În motivarea soluției de încetare a procedurii de executare, executorul judecătoresc a reținut că, documentul executoriu în baza căruia la 03.04.2023 a fost intentată procedura de executare, a fost executat parțial. Astfel, au fost încasate și transferate mijloace bănești după cum urmează: la 15.06.2023 4 200 lei, 15.06.2023 4 723,01 lei, 09.08.2023 4 297,66 lei, fapt confirmat prin ordine de plată. În rezultatul investigațiilor, a constatat că, Macari Ion Gheorghe, născut la 03.05.1956, cod numeric personal: 0972903604068, a decedat la 22.05.2023, fapt confirmat prin informația VEB – ACCES, certificatul de deces nr. DC-IV 2062921,, eliberat de 07.07.2023.

Prin contestația depusă, creditorul Serviciul Vamal și-a exprimat cu încheierea de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025, emisă de executorului judecătoresc Nelea Sărătură.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025, s-a respins contestația înaintată de creditorul Serviciul Vamal către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025, ca fiind neîntemeiată.

Evaluând soluția primei instanțe prin prisma argumentelor invocate în recurs, a circumstanțelor de fapt și de drept constatate și a materialelor dosarului, Colegiul judiciar constată că aceasta este neîntemeiată și contrară prevederilor legale incidente.

În acord cu art. 161 alin. (1) Cod de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege.

În temeiul art.162 alin. (1) Cod de executare, actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanții la procesul de executare în termen de 15 zile, dacă legea nu prevede altfel. Terții care nu au participat la procesul de executare pot contesta actele de executare, întocmite de executorul judecătoresc, în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte.

În conformitate cu art. 163 alin. (1)-(3) Cod de executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă, în termen de 30 de zile. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat, dacă sunt întrunite condițiile art.119 din Codul de procedură civilă nr.225/2003, să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate. În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc, legale în fond, nu pot fi anulate pe motive formale.

Conform art. 10 alin. (1) și alin. (2) Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile

sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare.

Potrivit art. 83 alin. (1) lit. c) din Codul de executare, procedura de executare încetează în cazul decesului creditorului ori al debitorului doar în măsura în care creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea.

Prin urmare, simplul fapt al decesului debitorului nu conduce automat la încetarea procedurii de executare, fiind necesară analiza naturii juridice a obligației stabilite prin documentul executoriu.

În temeiul art. 311 Codul de executare, hotărârile cu caracter contravenţional se execută în modul prevăzut în titlul V din prezentul cod, cu derogările stabilite în prezentul titlu.

Conform art. 313 alin. (2) Codul de executare, executarea sancțiunii amenzii aplicată persoanelor fizice sau juridice se asigură de executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul sau sediul contravenientului.

În conformitate cu art. 315 alin.(3)-(4) Codul de executare, instanța de judecată sau, după caz, agentul constatator care a aplicat amenda verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită. Executarea amenzii contravenționale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul contravenientului.

Prin obligaţie vamală în sensul art.1 pct. 35 Cod Vamal (nr.1149/2000 valabil la momentul comiterii contravenției), se înțelege– obligaţia de plată a drepturilor de import şi de export (inclusiv a amenzilor, contravalorii corpurilor delicte şi penalităţilor) apărute conform legislaţiei.

În acord cu prevederie art.2162 Cod Civil (1) Moştenirea este transmiterea patrimoniului (masa succesorală) unei persoane fizice decedate (defunct, cel care a lăsat moştenirea) către una sau mai multe persoane (moştenitori).(2) Asupra cotei din masa succesorală a unui comoştenitor (cotă succesorală) se aplică regulile cu privire la moştenire.(3) Moştenitorul dobîndeşte drepturile patrimoniale şi obligaţiile defunctului, cu excepţia celor care, prin natura lor, sînt legate în mod inseparabil de persoana defunctului sau care, potrivit legii, nu se pot transmite de la o persoană la alta.(4) Prin derogare de la alin.(3), în cazurile prevăzute de lege, drepturile nepatrimoniale, precum şi drepturile patrimoniale legate în mod inseparabil de persoana defunctului trec la moştenitor.

La caz Colegiul judiciar a reținut, că prin Decizia Serviciului Vamal nr. 245/19 din 10 iulie 2019, în privința lui Macari Ion Gheorghe au fost stabilite două obligații distincte:plata amenzii contravenționale în cuantum de 4 200 lei și achitarea contravalorii mijlocului de transport în cuantum de 33 238 lei, ca urmare a imposibilității confiscării bunului, acesta fiind distrus/dezasamblat.

Colegiul judiciar constată că amenda contravențională are caracter personal și sancționator, fiind indisolubil legată de persoana contravenientului. Astfel, în cazul decesului

acestuia, obligația de achitare a amenzii nu se transmite succesorilor, iar executarea silită a acesteia încetează de drept.

În schimb, obligația de achitare a contravalorii mijlocului de transport are natura juridică a unei obligații patrimoniale cu caracter civil-reparator, izvorâtă din prejudiciul cauzat statului prin imposibilitatea confiscării corpului delict. Această obligație nu este una sancționatorie, ci una de reparare a prejudiciului, fiind inclusă în noțiunea de obligație vamală în sensul art. 1 pct. 35 din Codul vamal nr. 1149/2000 (în vigoare la data săvârșirii contravenției).

În conformitate cu art. 2162 alin. (3) Cod civil, moștenitorii dobândesc drepturile patrimoniale și obligațiile defunctului, cu excepția celor care, prin natura lor, sunt legate în mod inseparabil de persoana defunctului sau care nu se pot transmite potrivit legii. Or, obligația de plată a unei sume de bani cu titlu de contravaloare a unui bun distrus nu este legată inseparabil de persoana contravenientului și admite succesiunea.

Prin urmare, executorul judecătoresc urma să dispună încetarea procedurii de executare doar în partea ce vizează amenda contravențională și continuarea procedurii de executare în privința obligației patrimoniale de achitare a contravalorii mijlocului de transport, cu stabilirea succesorilor debitorului decedat, în condițiile legii.

În mod eronat, executorul judecătoresc a dispus încetarea integrală a procedurii de executare, fără a analiza caracterul transmisibil al obligațiilor stabilite prin documentul executoriu, iar instanța de fond a validat această soluție, omisând aplicarea corectă a dispozițiilor art. 83 alin. (1) lit. c) din Codul de executare și art. 2162 Cod civil.

Colegiul conchide că aspectele abordate supra au fost ignorate de instanța inferioară, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a le corecta, motiv din care cauza necesită rejudecare.

În aceste condiții, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul înaintat de Serviciul Vamal, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025 și remiterea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu art. art.425, 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de reprezentantul Serviciului Vamal, Radu Radu.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2025, emisă în cauza civilă la contestația înaintată de creditorul Serviciul Vamal către debitorul Ion Macari, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nelea Sărătura privind anularea încheierii de încetare a procedurii de executare nr. 067s-161/23 din 24 aprilie 2025, restituind cauza pentru rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Serghei Dimitriu